

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Vaikutusten arviointi: vesiosaamisen temaattinen vetovastuuhanke (Veto) -hanke

Arto Holopainen
Anu Häiväläinen

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus

+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus

o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus

- - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: <u>Kuopio 2030 strategia</u>			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen - Elinympäristö ja osallisuus - Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot - Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo - Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	+	Hankkeen toimenpiteillä tavoitellaan mm. vesihuollon kehittymistä ja näin hanke voi tukea terveellistä elinympäristöä
2	Elinvoimainen ja kasvava - Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö - Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys - Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus - Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat - Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	++	Hanke uudistaa ekosysteemikaupunkien innovaatiotoimintaa ja parantaa alueellisten TKI-ympäristöjen yhteiskäyttöä, mikä vahvistaa alueiden osaamiskeskittymien tarjontaa elinkeinoelämälle. Se lisää tietoisuutta vesialan korkeatasoisesta osaamisesta, kokeiluympäristöistä ja digitaalisista ratkaisuista, joita tuodaan yritysten hyödynnettäväksi. Koordinoitu yhteistyö nopeuttaa uusien teknologioiden ja ratkaisujen kehitystä sekä käyttöönottoa, kun ekosysteemikaupunkien kokeilualustat toimivat sekä kehityssympäristöinä että esimerkkeinä kestävän kaupunkikehityksen tavoitteita tukeville innovaatioille.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas - Kiertotalous ja resurssiviisaus - Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne - Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta	+	Hanke edistää kiertotaloutta erityisesti vesihuollon sektorilla tukemalla vesi-intensiivisen teollisuuden ja yhdyskuntavesien kierrätystä sekä resurssitehokkaita ratkaisuja.

	Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky		
4	Uudistuva ja yhdessä tekevä - Sujuva ja uudistuva toiminta - Uudistuva johtaminen - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö - Kestävä talous		
	Poikkileikkaavat tavoitteet: Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	++	Hanke tehostaa alueellisten vesialan kehittäjäekosysteemien välistä innovaatiotoimintaa ja edistää digitalisaation hyödyntämistä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa. Samalla se kehittää kansallista koordinaatiota ja älykästä erikoistumista alan haasteiden ratkaisemiseksi hyödyntämällä olemassa olevia kokeilualustoja. Lisäksi hanke tukee vesialan toimijoiden kansainvälistymistä ja markkinoille pääsyä ottaen huomioon yritysten ajankohtaiset tarpeet.
Johtopäätös ja perustelut: Hankkeen toimenpiteillä on myönteinen vaikutus Kuopion strategian tavoitteisiin, erityisesti elinvoimainen ja kasvava päämäärän osalta.			

Vaikutukset ihmisiin (Ennakkoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)			
Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia: Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki ☒ Aikuiset ☐ Ikääntyneet ☐ Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi" Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei , Kyllä, mihin _____			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	+	Hanke edistää digitaalisten palveluiden kehittämistä ja näin palveluiden saatavuuden parantumista.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen,	o	

	kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)		
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	o	
4	Terveysteen (fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen)	o	
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	o	
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	+	Hankkeen toimenpiteillä tavoitellaan osaltaan vesi-intensiivisen alan yritysten kasvua, ja näin mahdollistetaan lisää työllisyyttä.
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	+	Hanke on lähtökohtaisesti sukupuolineutraali ja tämä huomioidaan myös hankkeen toimenpiteiden toteutuksessa
Johtopäätös ja perustelut			
Hankkeella voi olla myönteinen vaikutus palveluiden saatavuuden parantumiseen ja yhdenvertaisuuteen. Lisäksi hankkeen toimenpiteet voivat tuoda yritysten toiminnan kasvun myötä vaikutuksia työllisyyteen.			

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	o	
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	o	
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	o	
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)			
Hankkeella on neutraali vaikutus			

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	+	Hanke voi parantaa maaseudun palveluiden laatua ja saatavuutta tuomalla älykkäät vesihuoltoratkaisut laajemmin paikallisten toimijoiden ulottuville. Digitaalisten työkalujen avulla palveluiden etähallinta ja tietojen jakaminen helpottuu, mikä parantaa palveluiden saavutettavuutta ja varmuutta.
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	o	

3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätös ja perustelut Hankkeella voi olla myönteinen vaikutus maaseudun palveluiden kehittymiseen älykkäiden vesihuoltoratkaisujen myötä.			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakkoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	+	Hankkeella on välillisesti vaikutusta pinta- ja pohjavesiin. Kehittyneempi vesipäästöjen hallinta edesauttaa pinta- ja pohjavesien laadun hallintaa tulevaisuudessa.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	+	Hankkeen fokuksessa ovat mm. puhtaat teknologiat, joilla toteutuessaan on merkittäväkin vaikutusta luonnon monimuotoisuuden säilymiseen.
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	+	Hankkeen fokuksessa ovat mm. älykkäät vesihuollon ratkaisut (Smart Water Solutions, digitalisaatio), joita voidaan hyödyntää mm. sään ääri-ilmiöiden aiheuttamien riskien, kuten tulvien, kuivuusjaksojen sekä vuotovesien parempaan hallintaan.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	+	Hankkeen fokuksessa ovat Itä- ja Pohjois-Suomen yhteisen älykkään erikoistumisen strategian mukaisesti puhtaat teknologiat ja vähähiiliset ratkaisut, ICT ja digitalisaatio, innovatiiviset teknologiat ja tuotantoprosessit, jotka kehittyessään vaikuttavat merkittävästikin luonnonvarojen käytön kestävyYTEEN. Lisäksi kehittyneempi vesipäästöjen hallinta edesauttaa materiaalien kulutuksen vähentämistä sekä pienentävät jätteiden muodostusta erityisesti kehittyneempien kiertotalouden prosessien myötä.

5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön	o	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	+	Hankkeen fokuksessa ovat mm. älykkäät vesihuollon ratkaisut
Johtopäätös ja perustelut			
Hankkeessa edistetään vesi-intensiivisen toimialan uusia innovaatioita ja päästöjen talteenottoteknologioita ja näin edistetään myös luonnon varojen käytön kestävyyttä.			

Ennakkoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	o	
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	o	
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	+	Hankkeessa mahdollistamalla tulevaisuuden innovaatioilla voi olla positiivinen vaikutus tuottavuuteen.
Johtopäätös ja perustelut			
Hankkeen mahdollistamalla tulevaisuuden innovaatiolla voi olla positiivinen vaikutus tuottavuuteen			

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	++	Hankkeen verkostoyhteistyö edistää alueen kansallista ja kansainvälistä näkyvyyttä.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	+	Hanke pyrkii edesauttamaan vesialan toimijoiden kansainvälistymistä ja markkinoille pääsyä yritysten ajankohtaiset tarpeet huomioiden. Hanke voi avata yrityksille uusia kansainvälisiä asiakkuuksia.
3	Työpaikkojen muodostumiseen	+	Hanke edistää vesi-intensiivisten yritysten vahvistumista
4	Yritysten kehittämiseen	++	Hankkeen toimenpiteiden myötä vesi-intensiivisten yritysten liiketoimintaekosysteemi kehittyy
5	Yritysten työvoiman saantiin	+	Hanke lisää innovaatioekosysteemien TKI-tarjoamaa yrityksille vesiosaamiseen liittyen ja parantaa ekosysteemien kansainvälistä kiinnostavuutta sekä parantaa suomalaisen osaamisen näkyvyyttä kilpailtaessa ulkomaisista osaajista ja TKI-investoinneista
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	
7	Yritysten asiakasvirtaan	+	Yritysyhteistyö ja kansainväliset verkostot voi avata yrityksille merkittäviä uusia asiakkuuksia.
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	+	Hanke voi tuoda esille tarvelähtöisiä tarpeita, joihin innovatiivisia hankintoja sekä innovaatiokumppanuutta voidaan soveltaa.
Johtopäätökset ja perustelut			
Hankkeella on myönteiset vaikutukset yrityksiin tukemalla yritysten kasvua, tehokkuutta ja kilpailukykyä sekä avata ovia uusille markkinoille ja yhteistyöverkostoille.			